

PROSPERO

Makes Technology Human

RAPPORT FÖR SVEDALA KOMMUN
Räddningstjänst i egen regi

SVA800 egen regi Rev D

2021-09-30

SAMMANFATTNING

Kommunstyrelsen fattade beslut den 17 maj 2021 om att ge kommundirektören i uppdrag att göra en fördjupad analys av framtida behov för en räddningstjänst i egen regi, med bistånd av en extern konsult. Analysen ska bland annat behandla organisation, kompetensbehov, fordonspark, materiellt resursbehov samt ledning och styrning. Prospero Management AB fick i uppdrag att genomföra utredningen och redovisar slutsatserna i den här rapporten.

Vår bedömning är att nuvarande organisation är väl fungerande och avvägd för en egenregiverksamhet. Det förutsätter emellertid att:

- Utryckningsstyrkans storlek och kompetenser bibehålls. Detsamma gäller administrationen.
- Kommunen behåller RiB¹ styrkan så länge som det är möjligt. För att kunna behålla RiB styrkan krävs att antalet utryckningar inte ökar framför allt under dagtid måndag – fredag. Det kan bland annat ske genom att minska det stora antalet felaktiga automatiska brandlarmen.
- Räddningschefen ska ha förmågan att förstå hur samhällsutveckling påverkar uppdraget på kort, men framför allt på lång sikt. En lämplig grundkompetens är akademisk utbildning gärna med inriktning på brand och risker
- Alla yttre befäl behöver ha kompetens som motsvarar minst räddningsledare B och tillsyn B som är utbildningsnivåer i vårt nationella utbildningssystem för brandpersonal. Tillsyn B behöves både som en delkompetens både som räddningsledare för att förstå byggnadstekniskt brandskydd, och för att hantera akuta brandskyddsfrågor.
- Det kommer även fortsättningsvis finnas behov av att samverka/köpa tjänster kring specialkompetens i det förebyggande området och den operativa verksamheten.
- Svedala är helt beroende av en fungerande samverkan. Svedala behöver därför vara aktiv i genomförandet och utvecklingen av samverkan.
- Nuvarande fordonspark behövs för en egenregi-lösning. Möjligtvis kan avskrivna fordon avvecklas snabbare.
- Räddningstjänsten förfogar över utrustning för att klara de flesta räddningsinsatserna. En inriktning bör vara att så långt som möjligt samverka med sällananvänd specialutrustning i ett större geografiskt område.
- Den politiska styrningen behöver utvecklas för att säkerställa att kvalitén på räddningstjänsten står i relation till annan kommunal service. En åtgärd kan vara att inrätta ett arbetsutskott för räddningstjänstfrågor under kommunstyrelsen.
- Det finns ett upprustningsbehov av brandstationen. Vår bedömning är att den kan dimensioneras utifrån nuvarande organisation.

---

¹ RiB Räddningspersonal i beredskap som tidigare benämndes deltidanställda

INNEHÅLL

1	INTRODUKTION	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Mål och syfte	4
1.3	Genomförande.....	4
2	FRAMTIDSSTUDIE 2030 MED FOKUS PÅ KOMMUNAL RÄDDNINGSTJÄNSTORGANISATION ...	4
3	NULÄGE, ANALYS OCH SLUTSATSER	5
3.1	Inledning.....	5
3.2	Samhällsutveckling.....	6
3.3	Organisation	6
3.3.1	Nuläge	6
3.3.2	Analys.....	7
3.4	Kompetens	10
3.5	Fordonspark	10
3.6	Materiella resurser.....	11
3.7	Ledning o styrning	12
3.8	Brandstation	12
4	SAMVERKAN	13
4.1	Utveckling.....	13
4.2	Förebyggande	13
4.3	Operativ verksamhet	13
5	MALMÖ AIRPORT.....	13
6	REFERENSER	14
6.1	Intervjuer.....	14
6.2	Dokument.....	14
7	STATISTIK.....	15

RAPPORT

---

1 INTRODUKTION

1.1 BAKGRUND

Räddningstjänsten i Svedala bedrivs idag i egen regi. Kommunstyrelsen fattade beslut den 17 maj 2021 om att ge kommundirektören i uppdrag att göra en fördjupad analys av framtida behov för en räddningstjänst i egen regi, med bistånd av en extern konsult. Analysen ska bland annat behandla organisation, kompetensbehov, fordonspark, materiellt resursbehov samt ledning och styrning.

Prospero Management AB fick i uppdrag att genomföra utredningen och redovisar slutsatserna i den här rapporten.

1.2 MÅL OCH SYFTE

Målet med uppdraget är att i samarbete mellan Prospero och Svedala kommun:

- Göra en fördjupad analys av framtida behov av en räddningstjänst i egen regi vad avser bland annat organisation, kompetensbehov, fordonspark, materiellt resursbehov samt ledning och styrning. Resultatet ska presenteras i en rapport som underlag för beslut.

Syftet med uppdraget är att bredda beslutsunderlaget inför val av framtida väg för räddningstjänsten.

1.3 GENOMFÖRANDE

Rapporten har tagits fram av konsultföretaget Prospero Management AB av konsulterna Rainar All, Lars-Göran Uddholm och Åke Jacobsson under perioden juli - september 2021. Utredningen har genomförts genom intervjuer, besök på plats och inläsning av relevant dokumentation.

2 FRAMTIDSSTUDIE 2030 MED FOKUS PÅ KOMMUNAL RÄDDNINGSTJÄNSTORGANISATION

Detta avsnitt är ett underlag för bedömningen hur den kommunala räddningstjänsten behöver utvecklas utifrån förväntad riskutveckling.

Den senaste framtidspaningen som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har genomfört publicerades 2016 och heter "Framtidsstudie år 2030 med fokus på kommunal räddningstjänst"².

Rapporten bekräftar tidigare framtidspaningar och tydliggör att räddningstjänsten måste för en mer komplex och oförutsägbar miljö. I rapporten hittar vi bland annat följande iakttagelser gällande räddningstjänstens framtid. Den framtida värld som trenderna målar upp liknar på många sätt nuläget, men är samtidigt helt annorlunda. Trenden går:

- från spektakulärt till triviale
- från litet och ofta, till stort och sällan
- från vänlig till aggressiv biologi
- från olycka till ond avsikt

---

² Kairos Future: Framtidsstudie år 2030 med fokus på kommunal räddningstjänst.

- från raka uppdrag till komplexa
- från "hjältar" till "maktens lakejer"

Nya prioriteringar förutspås i rapporten och sammanfattar samhällets och medborgarnas nya krav och förväntningar på räddningstjänsten i framtiden.

- från reaktiv/rycka ut, till proaktivt/förebyggande
- från akut till långsiktigt
- från rena släckjobb till lagarbete
- från lokalt till regionalt/nationellt
- från pump o slang till drönare, instagram & robotar
- från tacksamhet och beröm, till krav och kritik
- från liten miljöhänsyn till stor miljöhänsyn

Nya förmågor förutspås:

- Förmåga att snabbt kraftsamla över organisationsgränserna
- Förmåga att vara hela samhällets räddare
- IT-säkerhet
- Solceller och smarta hus
- Nå fram till de som nyligen kommit till Sverige
- Samarbeta mot vardagsolyckorna inom kommunen
- Klimatförändringens påverkan på samhället
- Samarbeta kring infrastruktursatsningar
- Samarbeta över geografiska och organisatoriska gränser
- Lagar och regler i krissituationer
- Civilt försvar
- Hantera terrorhot och terrorbrott
- Hantera smitta och biologiska hot
- Mångfald och jämställdhet
- Dialog med medborgarna i lokalsamhället
- Följa omvärldsutvecklingen
- Förmåga att agera proaktivt och med auktoritet

Enligt vår uppfattning tydliggör framtidsspaningen att räddningstjänsten måste planera för en mer komplex och oförutsägbar miljö. Detta ställer stora krav på kompetens, utveckling och förändring.

För att en mindre räddningstjänst ska klara att möta framtiden behövs det enligt vår uppfattning en omfattande samverkan vad gäller såväl utveckling av verksamheten, som den faktiska förmågan att hantera komplexa händelser. Svedala kommun är, och kommer fortsättningsvis att vara, helt beroende av en effektiv samverkan och behöver därför vara aktiv i genomförandet och utvecklingen av samverkan.

3 NULÄGE, ANALYS OCH SLUTSATSER

3.1 INLEDNING

Räddningstjänsten Svedala är en väl fungerande organisation. Det finns ett stort förtroende för den operativa verksamheten både hos kommunen och angränsade räddningstjänster.

I Svedala kommun har hittills inte förekommit några svårigheter att kalla in deltidsbrandmän för att täcka upp för en andra insats. Det finns heller inga rekryteringsproblem av RiB-personal, vilket annars är ett vanligt problem i Sverige.

3.2 SAMHÄLLSUTVECKLING

Översiktsplan 2018 ger följande inriktning:

Planeringsinriktningen är ca 30 000 invånare år 2045 i Svedala kommun. För att uppnå detta behövs i genomsnitt 120 bostäder byggas per år. Utpekade utbyggnadsområden i planen innehåller ca 2600 nya bostäder med fördelningen:

- Svedala ca 1450 bostäder
- Bara ca 700 bostäder
- Klågerup ca 350 bostäder
- Övrigt ca 100 bostäder

Utvecklingen kommer att ske inom befintliga områden med tonvikt på tätorterna Svedala, Bara och Klågerup. Det sker genom förtätning och utvidgning är inriktad på att främst bygga bostäder.

Insattstider i Bara och Klågerup ligger på 11–12 minuter men nås då av flera styrkor. Det bedöms därför inte finnas behov av lokal beredskap på dessa orter.

Det finns en begränsad möjlighet till att införa nya verksamhetsområden då det i kommunen finns riksintressen för natur- och kulturmiljö, friluftsliv med mera värdefull jordbruksmark och områden med landskapsbildskydd som gör det svårt att identifiera lämplig mark för nya områden.

Enligt senaste befolkningsprognos från Statisticon beräknas kommunen ha en befolkning på 25 000 invånare år 2025 eller 2026.

Slutsatsen blir att riskbilden blir ungefär densamma men omfattar fler människor vilket kan generera fler uppdrag.

3.3 ORGANISATION

3.3.1 NULÄGE

Här följer en övergripande beskrivning av nuvarande organisation.

Organisationen består av

- fyra befäl på heltid med roterande beredskap i hemmet
- en heltidsbrandman med arbetsuppgifter inom kommunal brandsäkerhetsservice, olycksförebyggande arbete och stöd till insats
- en halvtid administrativ tjänst,
- fem årsarbetande trygghetsvårdar
- 32 deltidsbrandmän som räddningspersonal i beredskap, RiB.

Deltidsbrandmännen är uppdelade i fyra grupper. De har sina huvudarbetsgivare på Sandvik, inom kommunkoncernen och övriga arbetsgivare med ca en tredjedel vardera. Med dagens organisation är anspänningstiden³ 5 minuter för huvudstyrkan. Anspänningstiden för befäl är 90 sekunder. Bland deltidsbrandmännen finns minst fyra utbildade styrkeledare, varav en alltid ingår i beredskapsstyrkan. Styrkeledaren är delegerad arbetsledare för gruppen och delegerad räddningsledare.

Det finns ett inriktningsbeslut att trygghetsvårdarna och säkerhetsfrågorna kommer att föras över till kommunkansliet från räddningstjänsten.

---

³ Tid från larm till brandbilen rycker ut

3.3.2 ANALYS

Utryckningsstyrkans storlek

En rimlig minimidimensionering är att samtidigt kunna utföra invändig och utvändig livräddning. Invändig livräddning med rökdykare kräver en minimistyrka på ett befäl och fyra brandmän, 1+4, av arbetsmiljöskäl. Då det i kommunen finns bostadshus som kräver utrymning med räddningstjänstens höjdfordon påverkar det styrkans storlek eftersom höjdfordonet behöver bemannas. Av detta följer att styrkan bör vara minst 1+5, dvs samma som idag.

I plan- och bygglagen finns angivet insatstid i förhållande till byggnadstyp. I Boverkets byggregler, BBR, anges 10 minuter som "normal insatstid" för byggnader där det krävs utrymning via fönster med hjälp av räddningstjänstens stegutrustning, vilket är vanligt förekommande för flerfamiljshus upp till åtta våningar och vissa kontor. För friliggande flerfamiljshus med högst tre våningar anses dock 20 minuter acceptabelt.

I kommunen finns risker som kräver större styrka vid insats. Styrkeuppbyggnaden sker via samverkan. Då Svedala kommun är i behov av förstärkning från sina grannar är det väsentligt att kommunen värnar och vårdar denna samverkan. För att vidmakthålla detta kan det även vara rimligt att teckna avtal om specialresurser för att stärka och behålla en god grannsamverkan.

Ledning av insats

För att leda insatsen finns idag ett yttre befäl i beredskap inom den egna organisationen som alltid är tillgänglig med kort varsel.

Det är idag inte helt ovanligt inom svensk räddningstjänst att det är flera kommuner som delar på denna funktion och att det accepteras med lite längre körtider. Det skapar förutsättningar att dessa yttre befäl får en större rutin som är värdefull. Det är en fördel att denna funktion professionaliseras då tjänstgöring som räddningsledare medför mycket stora befogenheter. Dessutom måste det finnas en förmåga att leda stora och komplexa händelser tillsammans med andra aktörer. Väntetiden för att yttre befäl från Trelleborg och R-Syd på 15–20 minuter är inte att betrakta som för lång.

Nackdelen är sämre lokalkännedom men större rutin av att leda räddningsinsatser. Den egna styrkeledare får agera självständigt under insatsens initiala skede vilket kan upplevas både som negativt och positivt. De är utbildade och övade, samt har delegation som räddningsledare. Men med ett yttre befäl som i praktiken ofta har möjlighet att vara först på plats så får styrkeledaren begränsad möjlighet att utöva sitt ledarskap.

Vår bedömning är att en samverkan med R-syd och/eller Trelleborgs kommun är en lösning som kan fungera bra för Svedala kommun. Men vi bedömer samtidigt att det blir svårt att kompensera för en egen organisation på nödvändiga dagtidstjänster om det inte ingår beredskapstjänstgöring.

För eget yttre befäl behövs minst 4 dagtidstjänster. Om ett yttre befäl kommer från en annan organisation kan antalet dagtidstjänster minskas.

Antalet uppdrag

En väsentlig fråga är var brytpunkten ligger för att antalet insatser blir så många att det blir svårt att enbart lösa det med RiB-personal. En förändring medför stora kostnader, så det är angeläget att så länge det är möjligt att behålla nuvarande organisation. Vår bedömning är att det bör finnas en stor försiktighet i att dra paralleller med den prognostiserade ökande befolkningen och antalet räddningstjänstuppdrag. Det finns många olika faktorer som påverka antalet räddningstjänstuppdrag.

Det är svårt att ange en tydlig brytpunkt när det behövs en annan utryckningsorganisation. Det är väldigt mycket beroende av RiB personalens huvudarbetsgivares inställning. Den kan förändras över tid. Vi anser däremot att det är klokt att vidta åtgärder så att uppdragen för RiB styrkan inte ökar.

Den långsiktiga trenden är en ökning av antalet uppdrag. Men det kan variera mycket mellan åren och är väderberoende. För lite regn, för mycket regn, hård blåst och snöoväder påverkar antalet utryckningsuppdrag. Mellan 300–400 uppdrag per år är ganska mycket för en RiB-styrka.

På nationell nivå har antalet utryckningar per 1000 invånare ökat sedan de senaste tolv åren. 1998 var det 10,37 utryckningar per 1000 invånare och 2020 11,57 utryckningar per invånare.

I Svedala kommun har det varit en minskande trend de senaste tre åren. Det går dock inte att dra för långgående slutsatser av det, utan här är det långa perspektivet mest relevant. Vi noterar att antalet uppdrag som redovisas i det egna systemet, Daidalos, är högre än i MSB:s nationella statistik, statistikdatabas, indikatorer, data och analyser, IDA.

	2018	2019	2020
Daidalos	465	412	354
IDA	384	354	313

Jämförelse tryckningsstatistik mellan Daidalos och IDA

En orsak till differensen är att räddningstjänsten genom sitt yttre befäl svarar för akut service på automatiska brandlarm på kommunala anläggningar. Det är ca 40–50 uppdrag per år. Vid bedömning av påverkan på RiB-styrkan ska dessa räknas bort.

Till den nationella statistiken ska det läggas till när styrkan ställer upp för beredskap på en annan brandstation. Dessa uppdrag blir inte kopplande till ett räddningstjänstuppdrag.

År	Antal beredskapsuppställningar i annan kommun
2015	23
2016	22
2017	43
2018	49
2019	53
2020	31

Likaså ska det läggas till ca 10 uppdrag per år när RiB-styrkan (4 man) stödjer hemtjänsten med b.l.a. lyft av brukare.

Skapa förutsättningar för en fortsatt RiB organisation

Svedala kommun har idag den stora fördelen att kunna rekrytera RiB. Så är inte fallet i många av Sveriges kommuner. Så länge rekryteringen fungerar bör kommunen behålla sin RiB-styrkan. Vår bedömning är att det är mycket viktigt för Svedala kommun att kommunen även fortsättningsvis har goda relationer med brandmännens huvudarbetsgivare för att säkerställa att möjligheten till rekrytering.

En viktig åtgärd är att antalet uppdrag för RiB-styrkan inte bör öka framför allt på dagtid måndag till fredag.

Vi ser att det kan ske i olika steg.

Det första är att aktivt minska de meningslösa felaktiga automatiska brandlarmen.

En stor andel av utryckningarna, ca 120–150, utgörs av automatiska brandlarm som inte är brand. Larmet har i stället löst ut av andra orsaker. Det är samma fenomen i hela Sverige, idag genomförs en del åtgärder för att minska antalet felaktiga larm. Men det går att göra mer. Det kan exempelvis vara aktiv uppföljning av varje larm, med rekommendation till åtgärder för att förebygga ett nytt felaktigt larm. En annan åtgärd kan vara att inte fakturera ett felaktigt larm om objektsägaren i stället använder minst samma summa för att förebygga nya felaktiga larm. Räddningstjänsten bör pröva hur långt det är möjligt att minska antalet felaktiga larm för att minska belastningen på RiB-styrkan då dessa uppdrag är helt meningslösa. Det är inte rimligt att en så stor andel uppdrag som är felaktiga ska driva fram stora kostnadsökningar för räddningstjänstens organisation.

Den tid som är känsligast för brandmännens huvudarbetsgivare att bli av med sina medarbetare till RiB-styrkan är normalt måndag till fredag, dagtid.

År	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Summa
2016	14	19	14	7	9	63
2017	13	20	15	10	14	72
2018	14	14	13	10	14	65
2019	11	16	10	10	13	60
2020	13	13	5	14	8	53

Antal uttryckningar måndag-fredag kl 0700–1659 enligt MSBs IDA statistikdatabas

För år 2020 är det 53 larm av totalt 313 dvs 17 % som i princip är meningslösa under dagtid på vardagarna vilka enbart skapar störningar för huvudarbetsgivaren.

Om felaktiga automatiska brandlarm räknas bort så har antalet larm varit på ungefär samma nivå år 2020 (131 uttryckningar) som år 2010 (132 uttryckningar).

Om dessa åtgärder inte blir framgångsrika kan Räddningstjänsten pröva möjligheten att på dagtid vardagar rycka ut med en mindre stryka på automtiska brandlarm som inte kompletterats med ett 112 samtal. Det kan dock finnas känsliga objekt som ska undantas. Det kan ske genom att dagtidsorganisationen organiseras om så att två man kan vara utryckningsklara eller alternativt att enbart två RiB larmas tillsammans med yttre befäl

Ett tredje steg kan vara att införa en något större dagtidstyrka med syfte att svara på alla larm måndag till fredag för att endast undantagsvis behöva larma in RiB styrkan.

Om dessa tre steg inte är tillfyllest för att även fortsättningsvis säkra rekryteringsmöjlighet av RiB behöver Svedala kommun överväga att inför någon form av mix av RiB, delat dygn eller heltidsbemanning dygnet runt.

Det finns olika lösningar i landet som är beroende av lokala förhållanden, starkt kopplande till möjligheten att rekrytera RiB. Svedala kommun måste utgå från sina förutsättningar om det blir aktuellt med en förändring.

I intervjuerna har Höganäs kommun nämnts som jämförelse. I Höganäs består utryckningsstyrkan av 2 befäl och 2 brandmän dygnet runt. Denna styrka förstärks omedelbart av 1 RiB i eget beredskapsfordon som åker direkt och ansluter till huvudstyrkan. Därutöver finns 2 RiB som åker via brandstationen för att bemanna förstärkningsfordon.

Slutsats

Nuvarande organisation med en utryckningsstyrka på 1+5 är en minimistyrka för kommunen, dvs ingen ändring.

Med ett eget yttre befäl behövs fyra tjänster med rätt kompetens. En organisation i egen regi är det även rimligt att ha kvar yttre befäl i egen regi för få attraktiva tjänster ur rekryteringssynpunkt.

Det kommer även fortsättningsvis behövas administrativt stöd av en 50% tjänst som administratör. En heltidsbrandman med arbetsuppgifter inom kommunal brandsäkerhetsservice, olycksförebyggande arbete och stöd till insats verkar rimligt

En sammanvägd bedömning är att nuvarande organisation stämmer överens med en fortsatt egenregiverksamhet.

Men det behövs sättas in aktiva åtgärder för att redan nu begränsa antalet uppdrag för RiB styrka på de tider som är känsligast för huvudarbetsgivarna.

3.4 KOMPETENS

Nuläge

Räddningschefen och stf räddningschef är utbildade brandingenjörer. Brandinspektören är utbildad för räddningsledning B och tillsyn B. Därutöver finns en brandmästare som är utbildad för tillsyn A. Tillsammans tjänstgör de som yttre befäl.

Det finns en styrkeledare för varje grupp med utbildning för räddningsledare A.

Detta följer den kompetensutbildning som gäller för svensk räddningstjänst.

Analys

Samhället förändras snabbt och därmed även riskerna. Räddningschefen måste ha förmåga att förstå hur samhällsutvecklingen påverkar uppdraget både på kort, men framför allt på lång sikt. En lämplig grundkompetens är akademisk utbildning, gärna med inriktning på brand och risker. Räddningsledarefunktionen är kompetensreglerad och räddningschefen måste ha minst den kompetens som kommunfullmäktige fastställt i Handlingsprogram skydd mot olyckor.

I och med att kommunens eget yttre befäl alltid är räddningsledare vid en insats krävs att alla i den funktionen har förmåga att leda stora och komplexa händelser i samverkan med andra aktörer.

Alla yttre befäl behöver ha minst räddningsledare B och tillsyn B. Tillsyn B behöves både som en delkompetens som räddningsledare för att förstå byggnadstekniskt brandskydd och för att hantera akuta brandskyddsfrågor.

Inom det förebyggande arbetet kan det vara svårt att ha kompetens inom hela verksamheten i en liten organisation. Det behövs möjlighet av att få stöd av specialistkompetens från samverkande räddningstjänster.

Det är väsentligt att myndighetsutövningen sker på ett rättssäkert sätt. För att minska risken för att nära relationer kan påverka bedömningen kan det ibland vara klokt att samverka med andra räddningstjänster för genomförandet av tillsyn.

Slutsats

Räddningschefen måste ha förmåga att förstå hur samhällsutveckling påverkar uppdraget både på kort men framför allt på lång sikt. En lämplig grundkompetens är akademisk utbildning gärna med inriktning på brand och risker.

Alla yttre befäl behöver ha minst räddningsledare B och tillsyn B. Tillsyn B behöves både som en delkompetens både som räddningsledare för att förstå byggnadstekniskt brandskydd och för att hantera akuta brandskyddsfrågor.

Det kommer även fortsättningsvis finnas behov av att samverka/köpa tjänster kring specialkompetens i det förebyggande området och den operativa verksamheten.

Svedala räddningstjänst måste ha förmåga och möjlighet att aktivt delta i utveckling av verksamheten och kompetensutveckling. Svedala räddningstjänst är helt beroende av en fungerande samverkan.

3.5 FORDONSPARK

Nuläge

Fordonsparken är modern och håller hög kvalitet. Planerande avskrivningstider kan hållas.

Släckbil, räddningsbil (reserv för släckbilen), höjdfordon, tankbil 12 m³, terrängfordon, två ledningsfordon, avskriven tankbil, två bandvagnar samt några mindre fordon.

Analys

Här krävs ingen större förändring, utan den är rimlig utifrån räddningstjänst i egen regi. Möjligtvis kan avskrivna fordon avvecklas i en snabbare takt.

Höjdfordon behövs i egen regi när kommunen har bostadshus upp till 8 våningar där det förutsätts att utrymning ska kunna ske med räddningstjänstens höjdfordon. Längre responstider än 10 minuter bör undvikas. Tiden från Jägersro brandstation bedöms som något för lång, ca 15 minuter. Höjdfordonet i en liten räddningstjänstorganisation kan uppfattas som en gökunge i förhållande till användningsfrekvensen. Det är ett dyrt fordon och kräver kontinuerlig utbildning och övning. Men då kommunen har beviljat bygglov där det förutsatt utrymning med räddningstjänstens höjdfordon finns inget alternativ.

Reservsläckbilen är utrustad för trafikolyckor och har även viss utrustning för olyckor med större fordon. Vår uppfattning är att olyckor med större fordon och den specialutrustning som kan behövas är väldigt lämpligt att samverka med andra. Det skapar förutsättningar för större rutin och är mer kostnadseffektivt.

Släckbilen kan ha utrusning för trafikolyckor med personbilar.

Fordonsparken omfattar följande fordon och bör inte begränsas framöver:

- Släckbil (bytes vart 15 år)
- Reservsläckbil
- Höjdfordon (bytes vart 20 år)
- Tankbil (bytes vart 15 år)
- Ledningsfordon
- Bandvagn/terränggående fordon

Därtill kommer transportfordon för tillsyn och andra nödvändiga transporter för att klara driften.

Enligt vår uppfattning räcker det med ett terränggående fordon men två släckbilar är en stor fördel då det är möjligt att bemanna ytterligare en grupp vi en större insats. Det är en värdefull beredskapsmöjlighet.

Slutsats

Fordonsparken bör omfatta

- En släckbil
- En reservsläckbil
- Ett höjdfordon
- En tankbil
- En ledningsbil
- En bandvagn eller annat terränggående fordon

Därtill kan komma transportfordon för tillsyn mm som även kan utgöra reservledningsbil.

3.6 MATERIELLA RESURSER

Nuläge

De materiella resurserna håller en god standard och är tillräckliga för att möta behoven. Det finns emellertid behov av samverkan för insatser mot kemikalier samt för att säkerställa behovet av viss utrustning för trafikolyckor med tunga fordon.

Analys

Det kan vara klokt att genomföra en bedömning om mer utrustning kan samutnyttjas.

Slutsats

Räddningstjänsten förfogar över utrustning för att klara de flesta räddningsinsatserna. En inriktning bör vara att så långt som möjligt samverka med sällan använd specialutrustning i ett större geografiskt område.

3.7 LEDNING O STYRNING

Nuläge

Räddningstjänsten är en enhet under kommunledningskontoret och leds av räddningschefen. Tillsynsfrågorna (myndighetsutövning) lyder under Bygg- och miljönämnden.

Det finns eget yttre befäl som är räddningsledare för räddningsinsatser i Svedala kommun. Svedala delar på funktionen vakthavande brandingenjör tillsammans med Trelleborg, Staffanstorp-Lomma Skurup och Vellinge. Denna funktion utgör ett stöd till Svedalas yttre befäl.

För hela Skåne finns en Räddningschef i beredskap som fatta inriktningsbeslut för hela Skåne vid en större insats.

Analys

Räddningstjänstfrågor är sällanfrågor och därmed har KS svårt att sätta in sig i alla frågeställningar. Räddningstjänstens verksamhet och önskemål behöver balanseras mot andra kommunala behov. Den politiska styrningen behöver utvecklas för att säkerställa att kvalitén på räddningstjänsten står i relation till annan kommunal service.

Slutsats

En åtgärd kan vara att inrätta ett arbetsutskott för räddningstjänstfrågor under kommunstyrelsen. Styrningen kan kompletteras med att systematisk inhämta en second opinion i strategiska frågor. Arbetsutskottet bör lämpligen involveras i framtagande av räddningstjänstens handlingsprogram skydd mot olyckor.

3.8 BRANDSTATION

Nuläge

Fastigheten som brandstationen ligger i delas med kommunens Gatu- och Park förvaltning. Byggnaden är rätt placerad men det finns ett behov upprustning vad gäller bland annat ventilation, utökning av omklädningsrum samt möjlighet att efter utryckning kunna särskilja ren och "smutsig" sida vilket är ett arbetsmiljöproblem. Det finns även behov av att etablera en alternativ kommunal ledningsplats i anslutning till byggnaden.

Analys

Det är en mycket lyckad samlokalisering som underlättar rekrytering av RiB-personal och samutnyttjande av viss teknisk utrustning. Delar av lokalerna samutnyttjas som exempelvis tvätthall, mötesrum och matsal.

Det finns behov av renovering av brandstationen. Det gäller främst

- Omklädningsrum
- Smutsig/ren del, för räddningstjänstens återställning efter insatser
- Behov av alternativ kommunal ledningsplats
- Ventilation

Slutsats

Det finns ett upprustningsbehov av brandstationen. Vår bedömning är att den kan dimensioneras utifrån nuvarande organisation.

4 SAMVERKAN

4.1 UTVECKLING

Traditionen av en god samverkan i Skåne är under förändring. Det som tidigare bedömdes som gemensamma resurser i länet tenderar nu att byggas upp som egna kommunala resurser i stället.

Denna utveckling är en nackdel för Svedala som i en egenregilösning har stort behov av samverkan inom alla områden, som exempelvis resursuppbyggnad inklusive operativa specialkompetenser, ledning, specialkompetenser inom förebyggande och utveckling av verksamheten.

4.2 FÖREBYGGANDE

Det finns möjlighet att avropa specialkompetens från andra räddningstjänster. Det finns en grupp som samordnar och utvecklar det förebyggande arbetet och man bistår varandra vid komplicerade tillsyner med rätt kompetens.

4.3 OPERATIV VERKSAMHET

Inom den operativa verksamheten skiljer det sig mellan hantering av räddningsstyrkorna och ledning av räddningsinsats. Ledningscentralen inom Räddningstjänst Syd, RC-syd, förfogar över alla ingående styrkor och kan fördela dessa över hela området där gör mest nytta, oavsett kommungräns. Detta är helt i linje med lagstiftningens intentioner om systemledning. Detta fungerar bra.

Vad det gäller ledning av insats inom kommunen sker det alltid med Svedalas eget yttre befäl som räddningsledare. Förstärkande brandbefäl utgör stabsfunktioner till yttre befäl.

5 MALMÖ AIRPORT

Malmö Airports påverkan på räddningstjänstens organisation är att det är ett stort tillsynsobjekt och kräver behov av insatsplanering. Malmö Airport är en angelägenhet för ett större geografiskt område vad det gäller den operativa verksamheten.

6 REFERENSER

6.1 INTERVJUER

Johan Lundgren,	Kommundirektör
Teresa Fridell	Stabschef
Mikael Jönsson	Räddningschef
Hampus Aronsson	Stf. räddningschef
Mats Larsson	Fackliga företrädare brandmannaföreningen
Fredrik Löfqvist	Teknisk chef
Anna Boman	Lokalstrateg
Micael Holm	F.d. lokalstrateg
Martin Gertsson	Räddningstjänsten Syd
Magnus Strid.	Räddningstjänsten Trelleborg
Attila Jensen	Distriktschef Jägersro Räddningstjänsten Syd
Mattias Karlsson	Styrkledare Jägersro Räddningstjänsten Syd
Jonas Lindborg	Sturups flygplats, Malmö Airport, Swedavia

6.2 DOKUMENT

Framtida organisation för räddningstjänst i Svedala kommun Dnr 2020-000256	Kommunstyrelsen
Förstudie framtida organisationsform för räddningstjänsten i Svedala kommun	Svedala kommun
Skrivelse till politiken om framtiden	Räddningschefen
Utredning framtidens räddningstjänst i Svedalaskommun	Svedala kommun
Översiktsplan 2018	Svedala kommun
Programunderlag för handlingsprogram LSO/olycksanalyser	Svedala kommun
Sammanställning responstider Svedala räddningstjänst	Svedala räddningstjänst
Diverse PP presentationer av verksamheten	Räddningschefen
Svedala kommunprognos 2020-2035	Statisticon
Delområdesprognos 2020-2035	Statisticon
Framtidsstudie år 2030	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB1063 – december 2016
Statistikuttag MSB datalager IDA Indikatorer, Data, Analyser	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

7 STATISTIK

Här följer ett urval av statistik.

Antal räddningsinsatser Svedala 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brand eller brandtillbud i byggnad	15	23	18	21	13	17	21	19	12	20	27
Brand eller brandtillbud i annat än byggnad	21	44	29	44	26	22	37	36	60	44	28
Trafikolycka	58	60	48	69	61	57	53	80	81	63	63
Utsläpp av farligt ämne/fara för utsläpp	8	5	9	12	8	2	7	6	12	14	4
Drunkning eller drunkningstillbud	0	1	0	1	0	0	0	0	2	1	1
Nödständig person i andra fall	1	5	1	4	2	9	2	2	2	7	4
Nödställt djur	2	4	4	3		2	3	7	2	3	0
Stormskada	0	6	1	7	2	2	1	0	4	7	5
Översvämning av vattendrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Annan vattenskada	5	5	2	4	8	2	13	3	1	0	0
Annan olycka eller tillbud	6	11	6	9	11	10	11	5	8	4	1
Automatalarm utan brandtillbud	68	66	92	83	84	74	128	121	134	116	106
Annan händelse utan risk för skada	16	10	14	23	21	15	10	10	12	6	8
Totalt antal räddningsinsatser	200	240	224	280	236	212	286	289	330	285	247
Folkmängd, uppgift från befolkningsdata Svedala	19 822	19 805	19 971	20 067	20 248	20 462	20 771	21 074	21 576	22 229	22 675

Andra uppdrag än räddningstjänst 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Akut sjukvårdslarm	5	13	27	17	5	8	15	19	9	15	10
Hjälp till ambulans	3	7	4	4	8	6	0	4	7	9	6
Hjälp till polis	2	3	2	0	1	3	1	1	0	0	0
Övrigt annat uppdrag	18	50	53	53	42	52	0	71	38	45	50
Totalt antal andra uppdrag	28	73	86	74	56	69	16	95	54	69	66

A2. Pendlingskommun nära storstad (SKR:s kommungruppsindelning 2017)

Kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

	Skurup	Salem	Burlöv	Häbo	Svedala	Lomma	Staffanstorp	Stenungsund	Nynäshamn
Befolkning (Snitt 2018-2020)	15 897	16 832	18 928	21 839	22 157	24 824	25 334	26 775	28 559
Brand eller brandtillbud i byggnad	0,42	0,38	1,16	0,96	0,89	0,52	0,46	0,92	1,27
Brand eller brandtillbud i fordon eller fartyg utomhus	0,40	0,69	0,85	0,49	0,60	0,28	0,26	0,44	1,18
Brand eller brandtillbud i skog eller mark	0,29	0,81	0,35	0,70	0,63	0,23	0,12	0,49	1,47
Brand eller brandtillbud i avfall eller återvinning utomhus	0,23	0,10	0,26	0,31	0,54	0,19	0,14	0,11	0,51
Brand eller brandtillbud i annat	0,46	0,22	0,37	0,12	0,21	0,19	0,29	0,24	0,65
Trafikolycka	2,31	2,36	2,55	1,28	3,11	2,22	2,51	2,55	2,36
Automatalarm utan brandtillbud	3,29	2,18	4,51	3,27	5,36	3,84	4,26	4,52	3,34
Annan händelse utan risk för skada	0,61	0,65	0,67	0,58	0,39	0,59	0,42	1,13	0,88
Akut sjukvårdslarm	1,64	0,42	1,09	1,68	0,51	1,07	0,95	0,92	1,48
Totalt antal insatser per 1000 invånare	11,55	8,93	13,72	11,22	15,81	10,70	10,72	13,66	17,03